

Instituția medico-sanitară IMSP Centrul de Sănătate Edinet	PROCEDURĂ OPERATIONALĂ CATETERIZAREA VEZICII URINARE	Ediția: I Nr. de ex.: 50
	Cod: P.O.23	Revizia: - Nr. de ex. : -
		Exemplar nr.:

Număr PO 23

Titlu PO CATETERIZAREA VEZICII URINARE

	Nume și prenume	Funcție	Semnătura	Data
Elaborat	Sorocan Ecaterina	Medic de familie		19.12.2019
Verificat	Negrea Lilia	Sef Adjunct		26.12.2019
Autorizat	Gutan Oleg	Șef IMPS CS Edinet		30.12.2019

Data intrării în vigoare:	02.01.2020
Data reviziei:	

(în anexă)

Însușită de			
Nume și Prenume	Funcție	Semnătura	Data
Darieva Liudmila	medic de familie		02.01.2020
Postolachi Eleonora	medic de familie		02.01.2020
Romanaș Violeta	medic de familie		02.01.2020
Gheciu Lidia	medic de familie		02.01.2020
Sorocan Ecaterina	medic de familie		02.01.2020
Șcerbatiuc Olga	medic de familie		02.01.2020
Grăjdeanu Luminița	medic de familie		02.01.2020
Slivciuc Alla	medic de familie		02.01.2020
Gladîș Agafia	medic de familie		02.01.2020
Varari Svetlana	a/medical de familie		02.01.2020
Gorcinscaia Anfisa	a/medical de familie		02.01.2020
Gancescu Inna	a/medical de familie		02.01.2020
Furmanciuc Natalia	a/medical de familie		02.01.2020
Ștefanski Tatiana	a/medical de familie		02.01.2020
Neamțu Stela	a/medical de familie		02.01.2020

Focova Valentina	a/medical de familie		02.01.2020
Crețu Aliona	a/medical de familie		02.01.2020
Gladîș Lilia	a/medical de familie		02.01.2020
Cucer Aliona	a/medical de familie		02.01.2020
Croitoru Lucica	a/medical de familie		02.01.2020
Chitic Cristina	a/medical de familie		02.01.2020
Turchin Tatiana	a/medical de familie		02.01.2020
Gancescu Rodica	a/medical de familie		02.01.2020
Guțu Liudmila	a/medical de familie		02.01.2020
Rața Victoria	a/medical de familie		02.01.2020
Russu Galina	a/medical de familie		02.01.2020
Ciobanu Emilia	a/medical de familie		02.01.2020
Guzinco Victoria	a/medical de familie		02.01.2020
Comarnițchi Natalia	a/medical de familie		02.01.2020
Ștefăniță Zinaida	a/medical de familie		02.01.2020
Bradu Marina	a/medical de familie		02.01.2020
OMF Tîrnova			02.01.2020
Dolghi Natalia	medic de familie		02.01.2020
Dolghii Emilia	a/medical de familie		02.01.2020
Dumitrașcu Liliana	a/medical de familie		02.01.2020
Goraș Maria	a/medical de familie		02.01.2020
Poverjuc Tatiana	a/medical de familie		02.01.2020
Bejenari Adriana	a/medical de familie		02.01.2020
OMF Gordinești			02.01.2020
Delev Eugenia	medic de familie		02.01.2020
Pîntea Silvia	a/medical de familie		02.01.2020
Rusu Natalia	a/medical de familie		02.01.2020
Tureac Iulia	a/medical de familie		02.01.2020
OMF Trinca			02.01.2020
Semeniuc Liudmila	medic de familie		02.01.2020
Gherghelegiu Emilia	a/medical de familie		02.01.2020
Bajurean Ecaterina	a/medical de familie		02.01.2020
Vulpe Tatiana	a/medical de familie		02.01.2020

Balan Steluța	a/medical de familie		02.01.2020
OS Constantinovca			02.01.2020
Bajurean Mihail	medic de familie		02.01.2020
Cojocari Valentina	a/medical de familie		02.01.2020
OMF Viișoara			02.01.2020
Pirojoc Rodelia	a/medical de familie		02.01.2020
Pîslari Maria	a/medical de familie		02.01.2020
Perojoc Zinaida	a/medical de familie		02.01.2020
Vasilcov Rodica	a/medical de familie		02.01.2020
OMF Bădragii Vechi			02.01.2020
Abdușa Tatiana	a/medical de familie		02.01.2020
Dandara Valentina	a/medical de familie		02.01.2020
OMF Cuconești			02.01.2020
Gheorghița Violeta	medic de familie		02.01.2020
Abadovschi Angela	a/medical de familie		02.01.2020
Ceaicovschi Lilia	a/medical de familie		02.01.2020
Coroma Natalia	a/medical de familie		02.01.2020
OMF Bleșteni			02.01.2020
Grădinaru Ion	medic de familie		02.01.2020
Grădinaru Liliana	a/medical de familie		02.01.2020
Tcaci Maria	a/medical de familie		02.01.2020
Gredinari Marina	a/medical de familie		02.01.2020
OMF Bădragii Noi			02.01.2020
Agapii Angela	medic de familie		02.01.2020
Cucu Liudmila	a/medical de familie		02.01.2020
Dropca Alexandra	a/medical de familie		02.01.2020
Pirojoc Natalia	înfîrmieră		02.01.2020
OMF Corpaci			02.01.2020
Gheorghiță Emilia	a/medical de familie		02.01.2020
Moisa Aurica	a/medical de familie		02.01.2020
Corochi Aurica	a/medical de familie		02.01.2020
OMF Chiurt			02.01.2020

Guțu Ala	a/medical de familie		02.01.2020
Tatarciuc Tamara	a/medical de familie		02.01.2020
OMF Fetești			02.01.2020
Scutari Lilia	medic de familie		02.01.2020
Ursan Silvia	a/medical de familie		02.01.2020
Guțu Liudmila	a/medical de familie		02.01.2020
Ursan Ludmila	a/medical de familie		02.01.2020
Seu Doina	a/medical de familie		02.01.2020
Guțu Mariana	a/medical de familie		02.01.2020
Moraru Stela	a/medical de familie		02.01.2020
Moraru Livia	a/medical de familie		02.01.2020
OMF Lopatnic			02.01.2020
Turchin Aurica	medic de familie		02.01.2020
Ursan Veronica	a/medical de familie		02.01.2020
Roșca Sofia	a/medical de familie		02.01.2020
Calmacova Viorica	a/medical de familie		02.01.2020
OMF Zăbriceni			02.01.2020
Podaru Liliana	medic de familie		02.01.2020
Gîra Anjela	a/medical de familie		02.01.2020
Urzîca Lilia	a/medical de familie		02.01.2020
OMF Onești			02.01.2020
Stîncă Galina	a/medical de familie		02.01.2020
Banaga Catalina	a/medical de familie		02.01.2020
OS Alexeevca			02.01.2020
Tarnovscaia Liliana	a/medical de familie (temporar)		02.01.2020
Antohi Mihail	a/medical de familie (prin cumul)		02.01.2020
OMF Hlinaia			02.01.2020
Gîza Victor	medic de familie		02.01.2020
Samatiuc Alexandra	a/medical de familie		02.01.2020
Cojocari Angelia	a/medical de familie		02.01.2020
Cebanița Marcelia	a/medical de familie		02.01.2020

Țaruș Lilia	a/medical de familie		02.01.2020
Vicol Valentina	a/medical de familie		02.01.2020
OMF Brînzeni			02.01.2020
Cibotaroș Galina	șef, medic de familie		02.01.2020
Solovan Liudmila	a/medical de familie		02.01.2020
Bejenaru Ala	a/medical de familie (prin cumul)		02.01.2020
Șochichiu Diana	a/medical de familie (prin cumul)		02.01.2020
OMF Buzdugeni			02.01.2020
Ganceriuc Ghenadi	a/medical de familie		02.01.2020
Gheras Galina	a/medical de familie		02.01.2020
OMF Hincăuți			02.01.2020
Popușoi Nicolae	medic de familie		02.01.2020
Dovbenko Ala	a/medical de familie		02.01.2020
Lelenco Angela	a/medical de familie		02.01.2020
Nirauța Mariana	a/medical de familie		02.01.2020
Rusu Ina	a/medical de familie		02.01.2020
OS Poiana			02.01.2020
	infermieră		02.01.2020
OS Clișcăuți			02.01.2020
Dascal Oxana	a/medical de familie		02.01.2020
OMF Parcova			02.01.2020
Boghiu Clavdia	medic de familie		02.01.2020
Ciolacu Claudia	a/medical de familie		02.01.2020
Tataru Aliona	a/medical de familie		02.01.2020
Snegur Aliona	a/medical de familie		02.01.2020
OMF Rotunda			02.01.2020
Vataman Elena	a/medical de familie		02.01.2020
Plîngău Aglaia	a/medical de familie		02.01.2020
OMF Ruseni			02.01.2020
Gaitur Mihaela	medic de familie		02.01.2020

Tomașenco Anna	a/medical de familie		02.01.2020
Rusanovschi Valentina	a/medical de familie		02.01.2020
Strechii Tatiana	a/medical de familie		02.01.2020
OMF Goleni			02.01.2020
Atamaniuc Mihail	Medic de familie		02.01.2020
Guranda Lilia/Ghebea Ala	a/medical de familie		02.01.2020
Neamțu Aurica	a/medical de familie		02.01.2020
OMF Burlănești			02.01.2020
Șoric Elena	a/medical de familie		02.01.2020
Rusu Stela	a/medical de familie		02.01.2020
Drețcari Tatiana	înfîrmieră temporar		02.01.2020
OMF Fîntîna Albă			02.01.2020
Baban Eugenia	a/medical de familie		02.01.2020
Bradu Oxana	a/medical de familie		02.01.2020
OMF Cepeleuți			02.01.2020
Teleucă Andriana	medic de familie		02.01.2020
Poleanscaia Svetlana	a/medical de familie		02.01.2020
Ciubataia Silvia	a/medical de familie		02.01.2020
Lupan Liudmila	a/medical de familie		02.01.2020
Gonța Lilia	a/medical de familie		02.01.2020
Gorea Galina	a/medical de familie		02.01.2020
OS Rîngaci			02.01.2020
Dobrovolscaia Anna	a/medical de familie		02.01.2020
OS Vancicăuți			02.01.2020
Bagrin Aliona	a/medical de familie		02.01.2020
OMF Chetroșica Nouă			02.01.2020
Gîsca Nedejda	a/medical de familie		02.01.2020
Bătrînac Ina	a/medical de familie		02.01.2020
Petrov Niculina	a/medical de familie		02.01.2020
OMF Brătușeni			02.01.2020
Tamazlîcaru Valentina	medic de familie		02.01.2020

Domuşciu Maria	medic de familie		02.01.2020
Buga Elena	medic de familie		02.01.2020
Parnet Ecaterina	a/medical de familie		02.01.2020
Cornigruţa Liudmila	a/medical de familie		02.01.2020
Şpac Valentina	a/medical de familie		02.01.2020
Rusnac Liubovi	a/medical de familie		02.01.2020
Magaz Oxana	a/medical de familie		02.01.2020
Pasicinic Liudmila	a/medical de familie		02.01.2020
Buga Ina	a/medical de familie		02.01.2020
Ungurean Xenia	a/medical de familie		02.01.2020
Ravlo Liubovi	a/medical de familie		02.01.2020
Sandu Svetlana	a/medical de familie		02.01.2020
Ceban Tatiana	a/medical de familie		02.01.2020
Goreaceaia Elena	a/medical de familie		02.01.2020
OMF Şofrîncani			02.01.2020
Caprian Olga	medic de familie		02.01.2020
Stănescu Angela	a/medical de familie		02.01.2020
Andruh Maia	a/medical de familie		02.01.2020
Atamaniuc Valentina	a/medical de familie		02.01.2020
OMF Stolniceni			02.01.2020
Macovscaia Tatiana	a/medical de familie		02.01.2020
Niţa Natalia	a/medical de familie		02.01.2020
Pidcasistaia Aliona	a/medical de familie		02.01.2020
OMF Gaşpar			02.01.2020
Muntean Irina	medic de familie		02.01.2020
Gutium Galina	a/medical de familie		02.01.2020
Prisacari Maria	a/medical de familie		02.01.2020
Harea Silvia	a/medical de familie		02.01.2020
OMF Alexandreni			02.01.2020
Balan Angela	medic de familie		02.01.2020
Postovan Alexandra	a/medical de familie		02.01.2020
Ciubotaru Angela	a/medical de familie		02.01.2020

OMF Terebna			02.01.2020
Postolachi Adela	medic de familie		02.01.2020
Postolachi Ana	a/medical de familie		02.01.2020
Rățoi Ecaterina	a/medical de familie		02.01.2020
Moisa Svetlana	a/medical de familie		02.01.2020

1. **MOTIVAȚIE**

Cateterizarea vezicii urinare în special pentru evacuarea conținutului vezicii urinare când aceasta nu se mai produce spontan, sau captarea urinei în caz de incontinență este o procedură necesară relativ frecventă la pacientul în vârstă cu probleme neurologice, renale, etc., fiind necesară efectuarea acesteia la nivelul centrului de sănătate sau al domiciliului pacientului.

2. **SCOP**

- Evacuarea conținutului vezicii urinare, captarea urinei în caz de incontinență, spălătura vezicală, injectarea de medicație, extragerea de urină pentru analize.

3. **INTRODUCERE / DEFINITIE**

Introducerea cateterului în vezica urinară, cu scopul de a se extrage urină, de a se iriga vezica urinară, de a se injecta medicamente, de a extrage urină pentru analize. Sunt 2 tipuri de cateterizare a vezicii urinare: cateterizare uretrală și cateterizare suprapubiană. În contextul serviciilor primare de sănătate va fi abordată numai cateterizarea uretrală.

4. **DOMENIU DE APLICARE**

Centru de sănătate, domiciliul pacientului

5. **GLOSAR**

Neaplicabil

6. **ROLURI SI RESPONSABILITATI**

Responsabil de proces – Medicul de familie

Echipa de proces – Medic de familie + asistenta medicală

Medicul de familie

- Recomandă efectuarea procedurii, la bărbat efectuează primul sondaj sau cateterizare;

Asistenta medicală

- Înregistrează pacientul;
- Realiza procedura la indicația medicului;
- Notează tehnica în fișa pacientului

7. **DESCRIEREA PROCEDURII**

Materiale necesare:

- Sonde urinare sterile (foley, nelaton) de diferite dimensiuni;
- Tăviță renală;
- Mănuși sterile și mănuși de unică folosință;
- Soluții dezinfectante, tampoane și comprese sterile, seringi, ser fiziologic sau apă sterilă, soluții sterile pentru lubrifierea sondei;
- Pungi colectoare;
- Materiale pentru toaleta organelor genitale;
- Mușama, aleză;
- 1-2 eprubete sterile;
- 1-2 eprubete curate și uscate.

Cateterizarea uretrală la femeie

Pregătirea pacientei

Psihică:

- Se explică derularea procedurii și importanța colaborării sale;
- Se cere permisiunea pacientei pentru a efectua procedura și se obține consimțământul;

Fizică

- Se asigură un spațiu privat și condiții ca procedura să nu fie întreruptă, pentru a păstra confidențialitatea pacientei;

- Se solicită pacienta să dezbrace partea inferioară a corpului;
- Se așează pacienta în poziție ginecologică;

Efectuarea procedurii:

- Se identifică pacienta și se verifică recomandarea medicală;
- Se protejează patul cu aleză și cu mușama;
- Măinile se spală cu apă și săpun și se șterg cu un prosop de unică folosință;
- Se îmbracă mănuși de unică folosință;
- Se efectuează toaleta regiunii vulvare cu apă și săpun;
- Se schimbă mănușile cu cele sterile;
- Se evidențiază meatul urinar;
- Se dezinfectează orificiul uretral de sus în jos folosind 2-3 tampoane;
- Se prinde sonda între degetele mediu și inelar ale mâinii dominante;
- Se lubrifică sonda cu ulei steril;
- Se ține sonda ca pe un creion în timpul scrisului și se introduce în uretră la o adâncime de 4-5 cm;
- Se continuă sondajul în funcție de scopul propus;
- Măinile se spală cu apă și săpun și se șterg cu un prosop curat;
- Mănușile de unică folosință se aruncă în cutia pentru materiale sanitare folosite.

Îngrijirea pacientei după procedură

- Pacienta este ajutată să se îmbrace, să se așeze într-o poziție comodă;
- Se verifică dacă acuză disconfort;
- Se anunță medicul, dacă acuză dureri sau sângerează.

Cateterizarea uretrală la bărbat

Pregătirea pacientului

Psihică

- Se explică derularea procedurii și importanța colaborării sale;
- Se demonstrează procedura corectă
- Se cere permisiunea pacientei pentru a efectua procedura și se obține consimțământul;

Fizică

- Se asigură un spațiu privat și condiții ca procedura să nu fie întreruptă, pentru a păstra confidențialitatea pacientului;
- Se așază pacientul în decubit dorsal cu picioarele întinse ușor depărtate cu o pernă tare sub bazin.

Efectuarea procedurii

Prima cateterizare uretrală la bărbat se face de către medic, procedura poate fi ulterior făcută de către asistentul medical pe baza unui protocol stabilit și semnat de medic.

- Se verifică recomandarea medicală; dacă sonda rămâne în vezică pentru mai multe zile, se folosește sonda foley, la care după introducerea folosind ser fiziologic steril se umflă balonașul care fixează sonda în interiorul vezicii;
- Se așază pacientul în poziția recomandată;
- Se protejează patul cu aleză și mușama;
- Se spală mâinile și se îmbracă mănuși de unică folosință;
- Se efectuează toaleta glandului cu apă și săpun;
- Se dezinfectează meatul urinar folosind 3 tampoane, ser fiziologic și soluție antiseptică;
- Se schimbă mănușile cu cele sterile;
- Se prinde sonda cu mâna dominantă;
- Se lubrifică în întregime și extremitatea liberă se introduce încet la o adâncime de 10-15 cm;
- În timpul introducerii sondei, penisul se ține în poziție verticală, se respectă traiectul fiziologic al uretrei;
- Se continuă sondajul conform scopului;

- Capătul exterior al sondei se adaptează la o pungă colectoare sau între două micțiuni se clampează cu o pensă;
- Măinile se spală cu apă și săpun și se șterg cu un prosop curat;
- Mănușile de unică folosință se aruncă în cutia pentru materiale sanitare folosite.

Îngrijirea pacientului după procedură

- Pacientul este așezat într-o poziție comodă;
- Sonda poate să rămână pe loc în funcție de scop;
- Se verifică dacă pacientul acuză disconfort, dacă are senzație de arsură.

Spălătura vezicală prin cateterizare uretrală

Spălătura vezicală prin cateterizare uretrală este introducerea unei soluții medicamentoase prin sondă în vezica urinară. Scopul procedurii este îndepărtarea exsudatelor patologice rezultate în urma inflamației mucoasei vezicale, curățirea cavității în vederea realizării unor explorări (cistoscopie), pielografie.

Materiale necesare

- Mușama, aleză;
- Prosoape;
- Mănuși de unică folosință.

Pentru dezinfecție și toaletă externă:

- Oxicianură de mercur 1/5000;
- Bazinet;
- Tăviță renală;
- Compres;
- Mănuși de unică folosință;
- Pensa port-tampon.

Pentru spălătură:

- Sonda urinară (dacă nu este montată);
- Două pense hemostatice;
- Seringă guyon, la nevoie medii de cultură;
- Ser fiziologic steril;
- Soluție de spălătură la temperatura corpului recomandată de medic;
- Soluție de rivanol 0.1-2%;
- Nitrat de argint 1-4%;
- Vaseline sterilă sau ulei de parafină pentru lubrifiere.

Pregătirea pacientului

Psihică

- Se explică necesitatea efectuării procedurii și importanța colaborării sale;
- Se cere permisiunea pacientei pentru a efectua procedura și se obține consimțământul;

Fizică

- Se asigură un spațiu privat și condiții ca procedura să nu fie întreruptă, pentru a păstra confidențialitatea pacientului;
- Se efectuează toaleta externă;
- Se așază în poziție ginecologică;

Efectuarea procedurii

- Se identifică pacientul;
- Se verifică indicația medicului;
- Se începe cu toaleta organelor genitale;
- Se continuă cu sondajul vezical evacuator;
- Se adaptează la sondă seringă Guyon;
- Se introduc 80-100 ml soluție;
- Se detașează siringa și se lasă să se elimine lichidul într-un bazinet sau în tăvița renală;

▪ Se repetă operația până când lichidul evacuat este limpede; Îngrijirea pacientului după procedură ▪ Sonda rămâne pe loc, fiind închisă cu o pensă sau racordată, după caz, la o pungă colectoare; ▪ Se observă aspectul meatului urinar. ▪ Pacientul este așezat într-o poziție comodă; ▪ Sonda poate să rămână pe loc în funcție de scop; ▪ Se verifică dacă pacientul acuză disconfort, dacă are senzație de arsură. Notarea rezultatelor testului ▪ În fișa pacientului se notează tehnica procedurii

8. FORMAT SPECIAL

Neaplicabil

9. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

- Ordinul Ministerului Sănătății nr. 695 din 13.10.2010 cu privire la Asistența Medicală Primară din Republica Moldova;
- Acte normative de standardizare a serviciilor medicale (ghiduri practice, protocoale clinice naționale, protocoale clinice standardizate pentru medicii de familie, standarde medicale de diagnostic și tratament, algoritmi de conduită).